

UZAVŘENÍ MANŽELSTVÍ

Základní informace k životní situaci

Manželství vzniká svobodným a úplným souhlasným projevem vůle **muže a ženy**, kteří hodlají vstoupit do manželství (dále jen „snoubenci“), že vstupují do manželství. Sňatečný obřad je veřejný a slavnostní; činí se v přítomnosti dvou svědků.

Projeví-li snoubenci vůli, že spolu vstupují do manželství, osobně před orgánem:

- veřejné moci provádějícím sňatečný obřad v přítomnosti matrikáře, jedná se o **občanský sňatek**
- církve nebo náboženské společnosti oprávněné k tomu podle jiného právního předpisu, jedná se o **církevní sňatek**.

Kdo je oprávněn v této věci jednat

Oba snoubenci, popř. jejich zmocněnec na základě plné moci.

Jaké jsou podmínky a postup pro řešení životní situace

OBČANSKÝ SŇATEK V ČR

Snoubenci projeví snoubenci vůli, že spolu vstupují do manželství:

- před starostou, místostarostou nebo pověřeným členem zastupitelstva obce, městské části hlavního města Prahy, městského obvodu nebo městské části územně členěného statutárního města, které jsou matričním úřadem, a to pouze ve správním obvodu tohoto matričního úřadu;
- před starostou nebo místostarostou obce, městské části hlavního města Prahy, městského obvodu nebo městské části územně členěného statutárního města, které nejsou matričním úřadem, je-li jeden ze snoubenců přihlášen k trvalému pobytu v jeho správním obvodu, a to pouze ve správním obvodu této obce, městské části hlavního města Prahy, městských obvodů nebo městských částí územně členěných statutárních měst. V obvodu matričního úřadu Karlovy Vary se jedná o obce: Andělská Hora, Březová, Dalovice, Hory, Jenišov, Mírová, Otovice.
- před primátorem hlavního města Prahy, náměstkem primátora hlavního města Prahy nebo pověřeným členem zastupitelstva hlavního města Prahy, jakož i před primátorem statutárního města, náměstkem primátora statutárního města nebo pověřeným členem zastupitelstva statutárního města, a to pouze ve správním obvodu hlavního města Prahy nebo statutárního města.

U Magistrátu města Karlovy Vary lze uzavřít občanský sňatek:

- před primátorem, náměstkem primátora nebo pověřeným členem Zastupitelstva města Karlovy Vary – na území města Karlovy Vary
- před starostou nebo místostarostou obce Andělská Hora, Březová, Dalovice, Hory, Jenišov, Mírová a Otovice – za podmínky, že alespoň jeden ze snoubenců je přihlášen k trvalému pobytu v této obci.

Byl-li uzavřen občanský sňatek, nemají následné náboženské obřady právní následky.

Matriční úřad může povolit na základě žádosti snoubenců uzavření manželství na kterémkoli vhodném místě ve svém správním obvodu nebo mimo dobu stanovenou radou města.

CÍRKEVNÍ SŇATEK V ČR

Snoubenci projeví vůli, že spolu vstupují do manželství, před orgánem oprávněné církve nebo náboženské společnosti (před jimi oprávněnou osobou) na místě určeném vnitřními předpisy oprávněné církve nebo náboženské společnosti.

UZAVŘENÍ MANŽELSTVÍ

Seznam registrovaných církví a náboženských společností v České republice:

1. Apoštolská církev
2. Bratrská jednota baptistů
3. Církev adventistů sedmého dne
4. Církev bratrská
5. Církev československá husitská
6. Církev Ježíše Krista Svatých posledních dnů
7. Církev řeckokatolická
8. Církev římskokatolická
9. Českobratrská církev evangelická
10. Evangelická církev augsburského vyznání v České republice
11. Evangelická církev metodistická
12. Federace židovských obcí v České republice
13. Jednota bratrská
14. Křesťanské sbory
15. Luterská evangelická církev a. v. v České republice
16. Náboženská společnost českých unitářů
17. Náboženská společnost Svědkové Jehovovi
18. Novopostoľská církev v České republice
19. Pravoslavná církev v českých zemích
20. Slezská církev evangelická augsburského vyznání
21. Starokatolická církev v České republice

Byl-li uzavřen církevní sňatek, nelze následně uzavřít občanský sňatek.

SŇATEK V PŘÍMÉM OHROŽENÍ ŽIVOTA

Je-li život snoubence přímo ohrožen, snoubenci projeví vůli, že spolu vstupují do manželství před starostou, místostarostou nebo pověřeným členem zastupitelstva obce, městské části hlavního města Prahy, městského obvodu nebo městské části územně členěného statutárního města nebo úředníkem zařazeným do obecního úřadu, a to na kterémkoli místě i bez přítomnosti matrikáře. To platí obdobně i pro církevní sňatek.

Mimo území ČR může sňatečný obřad provést také velitel námořního plavidla plujícího pod státní vlajkou ČR nebo velitel letadla zapsaného v leteckém rejstříku v ČR a je-li alespoň jeden ze snoubenců státním občanem ČR rovněž velitel vojenské jednotky v zahraničí.

UZAVŘENÍ MANŽELSTVÍ ZMOCNĚNCEM

Jsou-li pro to důležité důvody, může krajský úřad, v jehož správním obvodu má být manželství uzavřeno, na žádost snoubenců povolit, aby projev vůle jednoho ze snoubenců o vstupu do manželství za něj učinil jeho zmocněnec.

Zmocněncem může být pouze zletilá fyzická osoba, jejíž svéprávnost není v této oblasti omezena.

K žádosti o povolení uzavřít manželství zmocněncem přiloží snoubenci doklady, které jsou přikládány k uzavření manželství (viz níže) a písemnou plnou moc s úředně ověřeným podpisem. Náležitosti plné moci stanoví § 38 odst. 2 zákona č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Přítomnost tlumočnicka při sňatečném obřadu

Pokud je snoubenec neslyšící, němý nebo nemluví nebo nerozumí česky, je nutná při prohlášení o uzavření manželství přítomnost tlumočnicka. Účast tlumočnicka zajišťuje jeden ze snoubenců na vlastní náklady, nestanoví-li zvláštní právní předpis jinak ¹. Bez přítomnosti tlumočnicka nelze prohlášení o uzavření manželství v těchto případech učinit.

¹ *Zákon č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících.*
Zákon č. 155/1998 Sb., o znakové řeči a o změně dalších zákonů.

UZAVŘENÍ MANŽELSTVÍ

Manželství nemůže být uzavřeno:

- osobou, která již dříve uzavřela manželství nebo vstoupila do registrovaného partnerství nebo jiného obdobného svazku uzavřeného v zahraničí, a tento svazek stále trvá
- nezletilým, který není plně svéprávný
- osobou, jejíž svéprávnost byla v této oblasti omezena
- mezi předky a potomky, ani mezi sourozenci; totéž platí o osobách, jejichž příbuzenství vzniklo osvojením
- mezi poručníkem a poručencem, mezi dítětem a osobou, do jejíž péče bylo dítě svěřeno, nebo pěstounem a svěřeným dítětem.

Manželství nevznikne, pokud alespoň u jedné z osob, které hodlaly uzavřít manželství, nebyly v projevu vůle o vstupu do manželství nebo ve sňatečném obřadu nebo v souvislosti s ním splněny takové náležitosti, na jejichž splnění je k tomu, aby manželství vzniklo, nutno bezvýhradně trvat.

V případě církevního sňatku patří k těmto náležitostem i skutečnost uzavření sňatku před orgánem oprávněné církve. Neprovádí-li se sňatečný obřad v přímém ohrožení života, jsou těmito skutečnostmi i osvědčení matričního úřadu, že snoubenci splnili všechny požadavky zákona pro uzavření manželství, jakož i že mezi vydáním tohoto osvědčení a uzavřením sňatku uplynula doba nejvýše 6 měsíců.

Soud prohlásí manželství za neplatné, pokud:

- jeho uzavření bránila zákonná překážka
- byl projev manžela o vstupu do manželství učiněn pod nátlakem spočívajícím v užití násilí nebo vyhrožováním násilím nebo jehož projev vůle o vstupu do manželství byl učiněn v důsledku omylu o totožnosti snoubence nebo o povaze sňatečného právního jednání
- bylo uzavřeno osobou, která již dříve uzavřela manželství nebo vstoupila do registrovaného partnerství nebo jiného obdobného svazku uzavřeného v zahraničí, pokud tento svazek stále trvá
- bylo uzavřeno mezi předkem a potomkem, mezi sourozenci nebo mezi osobami, jejichž příbuzenství vzniklo osvojením.

Jakým způsobem zahájit řešení životní situace

Žádost o uzavření manželství lze vyřídit pouze osobní návštěvou na MATRICE.

Na které instituci životní situaci řešit

Magistrát města Karlovy Vary.

Kde, s kým a kdy životní situaci řešit

Magistrát města Karlovy Vary, Moskevská 2035/21, Karlovy Vary – odbor vnitřních věcí, oddělení matriky a evidence obyvatel – pracoviště MATRIKA

3. patro, kancelář č. 308

telefonní čísla pro případné informace: 353 151 281, 353 151 145

úřední hodiny: pondělí a středa 8.00 – 12.00 a 13.00 – 17.00 hodin
úterý a čtvrtek 8.00 – 12.00 a 13.00 – 14.00 hodin
pátek 8.00 – 12.00 hodin.

UZAVŘENÍ MANŽELSTVÍ

Jaké doklady je nutné mít s sebou

Snoubenci vyplní před uzavřením manželství dotazník k uzavření manželství, který předloží matričnímu úřadu, v jehož obvodu bude manželství uzavřeno. K dotazníku připojí ²:

1. Státní občan České republiky s trvalým bydlištěm v České republice:

- a) doklad, kterým je možné prokázat totožnost (občanský průkaz nebo cestovní pas)
- b) rodný list
- c) doklad o státním občanství (lze prokázat občanským průkazem nebo cestovním pasem)
- d) výpis údajů z informačního systému evidence obyvatel o místě trvalého pobytu, případně o osobním stavu (lze prokázat občanským průkazem)
- e) úmrtní list zemřelého manžela / partnera, případně pravomocný rozsudek o rozvodu předchozího manželství nebo pravomocné rozhodnutí soudu o zrušení partnerství.

2. Státní občan České republiky s trvalým bydlištěm v cizině:

Doklady uvedené v odstavci 1. nebo jim odpovídající obdobné doklady, pokud jsou cizím státem vydávány. Doklady musí být vydány státem, na jehož území má snoubenec pobyt.

3. Cizinec:

- a) doklad, kterým je možné prokázat totožnost
- b) rodný list
- c) doklad o státním občanství (lze prokázat cestovním pasem)
- d) doklad o právní způsobilosti k uzavření manželství, je-li cizím státem vydáván (tento doklad nesmí být k datu uzavření manželství starší 6 měsíců)
- e) potvrzení o osobním stavu a pobytu, je-li cizím státem vydáváno
- f) úmrtní list zemřelého manžela, jde-li o ovdovělého cizince (doklad není nutné předkládat, je-li tato skutečnost uvedena v dokladu o právní způsobilosti k uzavření manželství)
- g) pravomocný rozsudek o rozvodu předchozího manželství, jde-li o rozvedeného cizince,
- h) pravomocné rozhodnutí soudu o zrušení partnerství, anebo úmrtní list zemřelého partnera, jde-li o cizince, který žil v partnerství
- i) potvrzení vydané Policií ČR o oprávněnosti pobytu na území České republiky, které nesmí být ke dni uzavření manželství starší 7 pracovních dnů (toto ustanovení se nevztahuje na občana Evropské unie a občana jiného smluvního státu Dohody o Evropském hospodářském prostoru nebo jeho rodinné příslušníky – tj. na občana Islandu, Lichtenštejnska, Norska)
- j) potvrzení o tom, že bude manželství v domovském státě cizince uznáno za platné, je-li uzavíráno zmocněncem.

Údaje uvedené pod písm. c) až e) mohou být uvedeny v jednom dokladu.

Případně další doklady:

- pravomocné rozhodnutí soudu o povolení uzavřít manželství – nezletilá osoba, která není plně svéprávná a dovršila věku 16 let
- povolení příslušného krajského úřadu k uzavření manželství zmocněncem
- rodné listy společných dětí snoubenců.

² Doklad, který je třeba předložit matričnímu úřadu podle zákona o matrikách, se nepředkládá, pokud si skutečnost v něm uvedenou může matriční úřad ověřit z jím vedené matriční knihy, ze základního registru obyvatel, nebo z některého z informačních systémů veřejné správy.

UZAVŘENÍ MANŽELSTVÍ

Uzavření církevního sňatku:

Pokud má být uzavřen církevní sňatek, je třeba **předem požádat** o vydání osvědčení o tom, že snoubenci splnili všechny požadavky zákona pro uzavření platného manželství. Bez tohoto „osvědčení“ nelze církevní sňatek uzavřít (manželství by nevzniklo). Osvědčení vydává matriční úřad, v jehož správním obvodu bude manželství uzavřeno. Snoubenci předloží matričnímu úřadu stejné doklady jako osoby, které budou uzavírat občanský sňatek. Osvědčení má platnost 6 měsíců od data vydání, za jeho vystavení se nehradí žádný správní poplatek.

Upozornění pro občany ČR, kteří mají v dosavadním občanském průkazu uveden rodinný stav nebo údaj o registrovaném partnerství, nebo u nichž dojde uzavřením sňatku ke změně příjmení:

Při uzavření manželství je matriční úřad povinen oddělit občanům ČR vyznačenou část občanského průkazu. **Platnost tohoto dokladu poté skončí automaticky uplynutím 45 dnů ode dne uzavření sňatku.**

Do 15 dnů ode dne skončení platnosti stávajícího občanského průkazu je občan povinen požádat o vydání nového občanského průkazu. Pokud o jeho vydání v dané lhůtě nepožádá, dopustí se přestupku, za nějž mu může být uložena pokuta až do výše 15.000 Kč.

Jaké jsou potřebné formuláře a kde jsou k dispozici

Dotazník k uzavření manželství je k dispozici na kterémkoli matričním úřadu a také zde v záložce "Formuláře".

Jaké jsou poplatky a jak je lze uhradit

Správní poplatek se vybírá vždy jen od jednoho ze snoubenců:

- **1.000,- Kč** za vydání povolení uzavřít manželství mimo stanovenou dobu nebo mimo úředně určenou místnost (pokud se povoluje uzavření manželství mimo úředně určenou místnost a současně i mimo stanovenou dobu, poplatek se vybírá jen jednou). Od tohoto poplatku jsou osvobozeny osoby těžce zdravotně postižené.
- **2.000,- Kč** za uzavření manželství mezi snoubenci, z nichž pouze jeden má trvalý pobyt na území České republiky.
- **3.000,- Kč** za uzavření manželství mezi snoubenci, kteří nemají trvalý pobyt na území České republiky.

První vydání oddacího listu je zdarma. Za vydání druhopisu oddacího listu se platí správní poplatek ve výši 100,- Kč.

Poplatky se platí při podání dotazníku k manželství v hotovosti do pokladny Magistrátu města Karlovy Vary (po vystavení platebního předpisu matrikářkou).

Jaké jsou lhůty pro vyřízení

Žádost o uzavření manželství je nutné vyřídit do 30 dnů od jejího podání, termín a místo uzavření manželství se určí po vzájemné dohodě matričního úřadu a snoubenců.

Elektronická služba, kterou lze využít

Žádost o uzavření manželství nelze podat elektronicky.

UZAVŘENÍ MANŽELSTVÍ

Podle kterého právního předpisu se postupuje

- Zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (§ 12, § 20, § 32 až 41)
- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (§ 655 - § 686)
- Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (příloha: sazebník - položka 3 a 12)
- Zákon č. 269/2021 Sb., o občanských průkazech - § 11 písm. b), § 34 odst. 3.

Jaké jsou opravné prostředky a jak se uplatňují

Jaké sankce mohou být uplatněny v případě nedodržení povinností

Za správnost popisu odpovídá útvar

Odbor vnitřních věcí - oddělení matriky a evidence obyvatel

Popis je zpracován podle právního stavu ke dni

2.8.2021

Datum konce platnosti popisu

Při změně právních předpisů na úseku matrik.